

KEMIJÄRVI

LAPLAND

Tilinpäätös 2022

Hyvinvointipalvelut
Kemijärven kaupunki

Hyvinvointilautakunta 28.2.2023 / korjaukset
14.3.2023
KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS 2022

PALVELUALUE: HYVINVOINTIPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2022 toimintaan vaikuttaa erityisesti valmistautuminen SOTE-uudistukseen, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alusta. Uudistus edellyttää kaupungin organisaatorakenteen muutosta, vastuiden selkeyttämistä, yhteistyön sopimista ja tarvittavien päätösten tekemistä hyvissä ajoin, jotta sekä siirtyvät palvelut että jäljelle jäävän kunnan palvelut ehtivät sopeutua muutokseen.

Koronapandemian aiheuttamat toimenpiteet voivat tulla valtakunnalliselta tasolta tai paikalliselta tasolta ja sen merkitys tulevana toimintana vuonna on hyvin hankala ennakoida. Pandemian vastaiset ja ennaltaehkäisevät toimet sekä nopea reagointi ovat tärkeitä kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta.

Toimintaympäristö on vuoden 2021 kaltainen etenkin väestörakenteen osalta, jossa painottuu ikäihmisten määrä ja heidän palvelutarpeensa kasvu. Henkilöstömitoitus kasvaa asumispalveluissa lain edellyttämällä tavalla.

Vaikka kaupungin taloustilanne näyttää kääntyvän parempaan suuntaan, syytä on pitää tarkkaa taloudenpitoa. Erityisten ammattinimikkeiden osalta on edelleen kilpailua kuntien ja yksityisten toimijoiden kesken pätevistä työvoimasta.

Toteutuma 31.12.2022

Hyvinvointialueen valmistelussa on vastattu tietopyyntöihin, osallistuttu suunnitteluun ja valmistauduttu joiltakin osin myös oman organisaation muutoksilla.

Pandemiatyöryhmä kokoontui säännöllisesti tilannekatsauksiin ja myös muulloin paikallisen tilanteen niin vaatiessa. Osallistuttiin myös Lapin koronakoordinaatioryhmän toimintaan. Henkilökuntaa sairastui koronaan, mikä vaikeutti joiltakin osin palvelujen järjestämistä sijaispulasta johtuen.

Henkilöstömitoitus kasvoi asumispalveluissa, mikä aiheutti yksityisille toimijoille rekrytointihaasteita. Kesän aikana erityisiä rekrytointihaasteita oli myös kaupungilla. Vuokratyövoimaa jouduttiin käyttämään varsin paljon. Henkilöstöpula helpottui syksyn aikana.

3. Toiminnan painopistealueet

Sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen hyvinvointialueiden järjestettäväksi edellyttää organisaation muuttamista. Vastuualueiden työnjakoa ja sisältöä tarkistetaan ja tehdään tarvittavat muutokset. Myös kaupungin keskitetyistä tukipalveluista erotetaan sosiaali- ja terveystalouden tarvitsema osuus ja niille määritellään oma paikka hyvinvointipalveluiden organisaatiossa. Hyvinvointialueen toiminnaksi siirtymistä tukevat SOTE-uudistuksen eri hankkeet, joiden tavoitteena on yhtenäistää tulevan hyvinvointialueen toimintatapoja.

Sivistystalouden merkitys kunnan toiminnassa ja perustalouden osuudesta kasvaa SOTE-uudistuksesta johtuen. Vuoden 2023 aikana varmistetaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen resurssit ja työnjako SOTE-palveluiden ja jäljelle jäävän kaupunkiorganisaation kesken.

Talouden tervehdyttämisohjelman toimenpiteitä toteutetaan muuttuneen ja muuttuvan toimintaympäristön asettamien ehtojen. Väestörakenteesta johtuen yhtenä painopisteenä on edelleen kotona asumista edistävien palveluiden ja rakenteiden vahvistaminen, jotta hakeutumista raskaisiin palveluihin (tehostettu palveluasuminen ja vuodeosastohoito) saadaan vähennettyä edelleen.

Toteutuma 31.12.2022

Hyvinvointipalveluissa tehtiin jonkin verran yksittäisiä muutoksia hyvinvointialueelle siirtymisen vuoksi. Tukipalvelujen organisointi jäi kesken. Hankkeet toteutettiin suunnitellusti.

Hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa. Resurssit, vastuu ja työnjako olivat vielä joulukuun alussa sopimatta.

Talouden tervehdyttämistoimenpiteet saatiin toteutettua lähes kokonaan. Toimintaympäristö muuttui monelta osin siihen verrattuna, mitä se oli suunnitelmaa laadittaessa ja siitä päätettäessä, mikä on otettava huomioon tuloksia arvioitaessa.

4. Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintamenot	-56 930 915	-56 965 917	-56 630 150	-58 900 938	-2 270 788	4,0
Toimintatulot	6 090 652	6 983 596	4 937 450	7 093 408	2 155 958	43,7
Toimintakate	-50 840 263	-49 982 321	-51 692 700	-51 807 530	-114 830	0,2

5.Toiminnan tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022*
Vakin.virat ja toimet 31.12.	343	334	350	338
Henkilöstömenot €	-20 393 994	-20 674 237	-21 025 610	-21 322 769
Muutos %	-3,7	1,4	1,7	3,1
Palvelujen ostot €	-23 896 528	-26 136 739	-27 045 140	-28 375 092
Muutos %	2,5	9,4	3,5	8,6
Toimintakate €/asukas	-7 065	-7 033	-7 379	-7 406

*vrt. TP 2021

6. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Valvonta jakaantuu sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan. Ulkoista valvontaa harjoittavat tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, hyvinvointilautakunta, ministeriöt, opetushallitus sekä esim. Lapin ELY ja AVI. Palvelualueen sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Esimiehet vastaavat tiedonkulusta ja raportoinnista sekä ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa. Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutetaan myös kehityskeskusteluissa ja henkilöstökokouksissa. Erityisenä valvonnan ja riskienhallinnan kohteena vuonna 2022 on valmistautuminen SOTE-uudistukseen.

Toteutuma 31.12.2022

Valvontaa toteutettiin suunnitellusti.

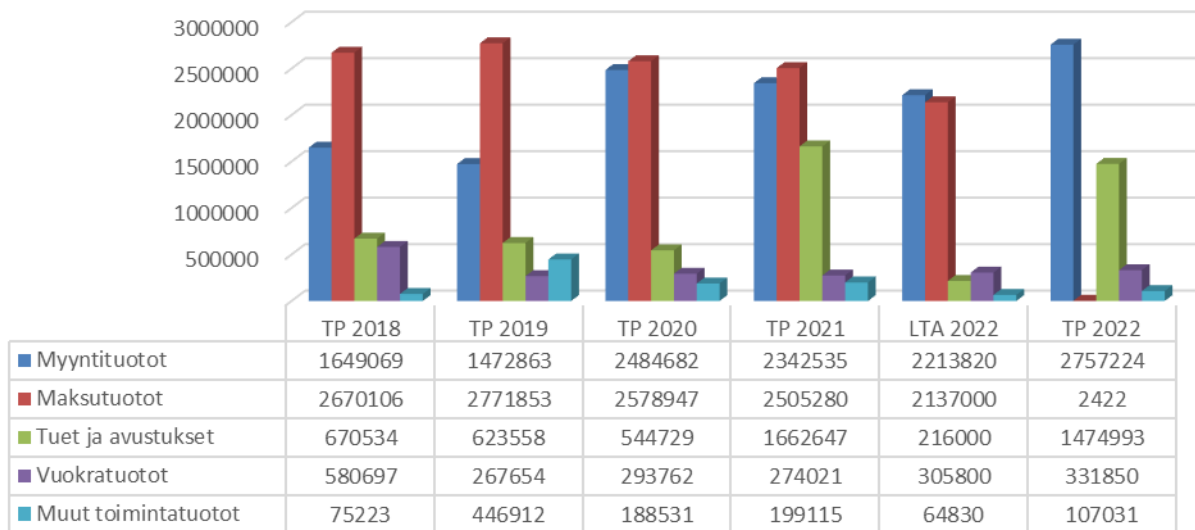
7. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Talouden tervehdyttämisohjelman toimenpiteet on pääosin toteutettu vuosien 2020 ja 2021 aikana. Ohjelman seuranta jatketaan ja jäljellä olevia tavoitteita toteutetaan. Ikäihmisten kotona asumista edistäviä palveluita vahvistetaan tavoitteena säästöt raskaammissa palveluissa. Avoterveydenhuollon kehittämishanketta jatketaan. Organisaatiota muutetaan Lapin hyvinvointialueen toiminnan aloittamisen vuoksi.

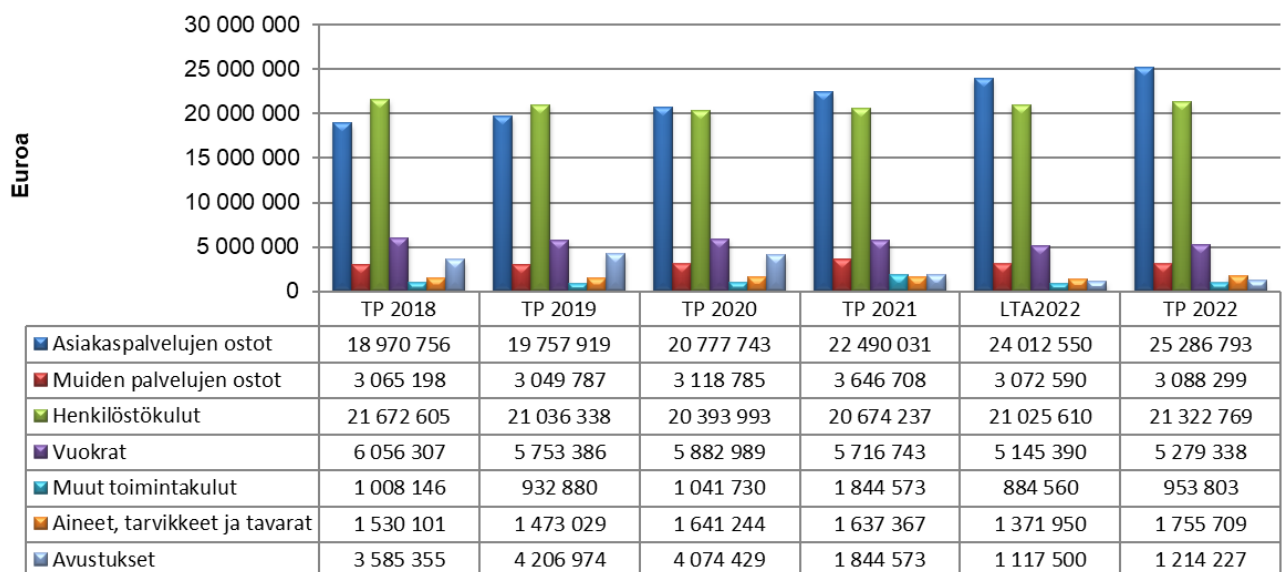
Toteutuma 31.12.2022

Talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet toteutettiin.

Hyvinvointipalvelujen toimintatuotot

Hyvinvointipalvelualueen toimintakulut

TILINPÄÄTÖS 2022

VASTUUALUE: VARHAISKASVATUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteistä varhaiskasvatusta Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkodeissa. Pilke- päiväkotitoiminta tarjoaa varhaiskasvatusta palvelusetelillä. Esiopetusta järjestetään Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkodeissa sekä palvelusetelipäiväkotitoiminnassa Lounatulessa.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajille järjestetään yhteistyössä REDUN:n kanssa mahdollisuus lisätä lähihoitajan ammatillista pätevyyttä suorittamalla Lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen osaamisalan tutkinto oppisopimuksella. Opinnot alkavat syksyllä 2022.

Osallistuminen Loisto- kehittämisverkoston toimintaan. Opetushallituksen koordinoiman varhaiskasvatuksen kehittämisverkosto Loiston tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen alueellista ja kansallista kehittämistä. Loisto-kehittämisverkosto tukee uudistuvien varhaiskasvatussuunnitelmien toimeenpanoa paikallisella tasolla vahvistaen varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, toimintakulttuuria, johtamista sekä seuranta- ja arviointia.

Toteutuma 31.12.2022

Edellä mainittujen osaamisalaopintojen lisäksi kaksi varhaiskasvatuksen työntekijää opiskelee oppisopimuksella varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tutkintoa, opinnot on aloitettu syksyllä 2022.

Loisto-kehittämisverkoston toiminnan lisäksi vuonna 2022 on lisätty yhteistyötä Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien kanssa esimerkiksi hakemalla yhteistä valtion erityisavustusta Valssi-laadunhallinnanjärjestelmän käyttöönottoon sekä keskustelemalla aktiivisesti varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen VALO-opetuksen eli perusopetukseen valmistavan opetuksen käytännöistä.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.2022
1. Varhaiskasvatustilain- ja perusteiden mukainen laadukas varhaiskasvatus- ja opetus.	Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen valtakunnallisesti päivitetyn Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti.	Suunnitelma on käytössä Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti 1.8.2022 alkaen.	Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on laadittu valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta ja se on ollut käytössä 1.8. alkaen. Henkilökuntaa on koulutettu suunnitelman käyttöönottoon kehittämissäpäivillä ja lisäksi syksyllä 2022 on järjestetty pedakahviloita.
2. Yhteistyön tiivistäminen palvelusetelipäiväkodin kanssa.	Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen yhteistyössä.	Paikallinen suunnitelma on laadittu yhteistyössä.	Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on laadittu yhdessä Pilkkeen kanssa ja Pilkkeen edustus

	Yhteistyökokoukset ja koulutukset.	Palvelusetelipäiväkodin ja kunnallisten päiväkotien henkilöstö on osallistunut sovitusti yhteisiin koulutuksiin.	on osallistunut myös kehittämispäivän koulutuksiin.
	Valvonta ja ohjaus	Yhteistyökokoukset on järjestetty. Valvonta ja ohjaus on toteutettu palvelusetelin sääntökirjan mukaisesti.	Palvelusetelipäiväkodin henkilöstö on osallistunut esiopetuksen vuosikellon ja hyvinvointitiimin vuosikellon suunnitteluun sekä muihin yhteispalaveriin. Valvontaa ja ohjausta on toteutettu palvelusetelin sääntökirjan mukaisesti. Varhaiskasvatuspäällikkö on tavannut päiväkodin johtajaa säännöllisesti.
3.	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen jatkumon kehittäminen.	Valtakunnallisen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun verokkikuntana toimiminen.	Päiväkodit ovat osallistuneet kokeiluun Opetusministeriön ohjeistuksen mukaisesti.
			Päiväkodit ovat osallistuneet kokeiluun verokkikuntana Opetusministeriöltä saatujen ohjeistusten mukaisesti.

4. Henkilöstösuunnitelma

Varhaiskasvatustalouden ja asetukset (2018) muuttivat huomattavasti päiväkotien henkilöstörakennetta. Suurin muutos astuu voimaan 1.1.2030 (37§) ja sen mukaan vähintään kahdella kolmasosalla päiväkodin henkilöstöstä tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, joista vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muulla henkilöstöllä vähintään lastenhoitajan kelpoisuus.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että siirtymävaiheen jälkeen lapsiryhmissä on enää yksi lastenhoitaja nykyisen kahden sijasta. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee hyvissä ajoin varautua ja tehdä suunnitelma siitä, miten 1.1.2030 voimaan astuva henkilöstörakenteen muutos toteutetaan.

Varhaiskasvatuspalveluiden suunnitelman mukaan irtisanoutuneiden tai eläköityvien lastenhoitajien toimet muutetaan mahdollisuuksien mukaan varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin toimiksi.

Toteutuma 31.12.2022

Varhaiskasvatuksen esimiehet ovat tehneet koulutustaulukon, jonka mukaisesti henkilökunnan pätevyyskoulutusta toteutetaan vuosien 2023–2024 aikana. Tarkoitus on ottaa vuoden 2023 aikana käyttöön koulutuslisä, jolla henkilökuntaa kannustetaan pätevyymään varhaiskasvatuksen opettajaksi tai sosionomiksi. Lisäksi vuoden 2023 henkilöstösuunnitelmassa on muutettu varhaiskasvatuksesta eläköityvien tai irtisanoutuneiden hoitajien tehtäviä varhaiskasvatuksen opettajien tai sosionomien tehtäviksi.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Talouden tervehdyttämisohjelman toimenpiteet on toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Toteutuma 31.12.2022

Talouden sopeuttamisohjelman vuoden 2022 toimenpide on ollut seuraava: "Mikäli palvelusetelipäiväkotiin ei henkilöstöpulan vuoksi voida sijoittaa lapsia suunnitellusti, muutetaan toinen Jyväskylänpuiston vuorohoidon lapsiryhmistä ns. "sekaryhmäksi", jonne sijoitetaan sekä päivä- että vuorohoitolapsia kuitenkin niin, että tarvittaessa vuorohoitoa hakevat lapset pystytään sijoittamaan vuorohoitoon." Toistaiseksi varhaiskasvatuksen lapset ovat sopineet olemassa oleviin ryhmiin ja vain muutamia päivähoitoon lapsia on sijoitettuna vuorohoitoon.

Toinen vuoden 2022 toimenpide on ollut palvelusetelipäiväkodin ja kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluiden tuottamisesta syntyvien kustannusten vertailun tekeminen säännöllisesti. Vertailua on toteutettu säännöllisesti varhaiskasvatuspäällikön ja toimistosihteerin toimesta. Pilke-palvelusetelipäiväkoti Lounatuuli toimii kolmeryhmäisenä ja on ollut toiminut vuonna 2022 vajaalla täytöllä (39 lasta/54 paikkaa) henkilöstömitoituksen haasteista johtuen. Palvelusetelipäiväkodin hoitopäivän hinta (8.-12.2021) n. 70 euroa ja kunnallisen päivähoitoon hoitopäivän hinta samalla ajalla n. 62 euroa/hoitopäivä. Tällä hetkellä (11/2022) hoitopäivähinta ilman hallinnollisia kuluja on Pilkkeellä 66 euroa/pv ja kunnallisella 88,82 euroa/pv

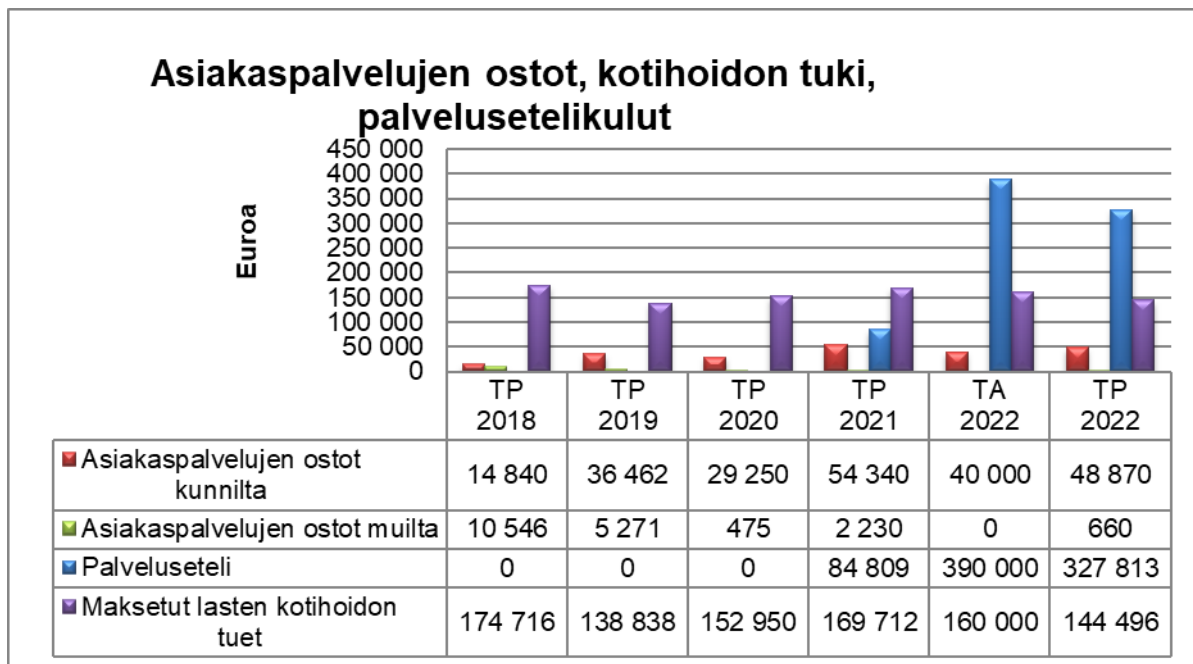
6. Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintamenot	-3 266 837	-3 692 704	-3 814 300	-3 763 011	51 289	-1,3
Toimintatulot	228 839	244 306	136 000	216 575	80 575	59,2
Toimintakate	-3 037 998	-3 448 398	-3 678 300	-3 546 436	131 864	-3,6

*Esiopetus siirtyi v. 2021 alusta perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluista varhaiskasvatuspalveluihin.

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022 + muutos	TP 2022*
Vakin.virat ja toimet 31.12.	47	45	54	44
Henkilöstömenot €	-2 163 535	-2 360 614	-2 357 890	-2 360 125
Muutos %	-6,3	9,1	-0,1	-0,02
Palvelujen ostot €	-202 512	-458 766	-697 260	-651 992
Muutos %	-9,8	126,5	52,0	42,1
Toimintakate €/asukas	-422	-485	-507	-507
varhaiskasvatuksen hinta oma toiminta, € / asiakas				134 lasta, 19 107 €/asiakas
varhaiskasvatuksen hinta palveluseteli, €/asiakas	ei palveluseteliä käytössä	elokuussa 21 palveluseteli käyttöön		37 lasta, 8 849 €/asiakas

Palveluseteli on otettu käyttöön 1.8.2021 alkaen ja kustannukset vaihtelevat kuukausittain.

*vrt. TP 2021

TILINPÄÄTÖS 2022

VASTUUALUE: PERUSOPETUS- JA LUKIOKOULUTUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Vastuualueella on tällä hetkellä käynnissä kaksi hanketta, jotka jatkuvat vuoden 2022 puolelle:

Harrastamisen Suomen malli -hankkeen myötä lapsille ja nuorille järjestetään kerhotoimintaa koulupäivän ympärillä. Hanke on alkanut aktiivisesti syksyllä 2021 ja jatkuu vuoden 2022 puolelle.

Lukiolla on käynnissä hanke, jonka tarkoitus on paikata koronasta aiheutunutta oppimis- ja hyvinvointivajetta. Hankeraha on myönnetty syksyllä 2021 ja hanke jatkuu vuoden 2022 ajan.

Toteutuma 31.12.2022:

Harrastamisen Suomen mallin hankeavustukselle on saatu jatkoa siten, että uusi hankeraha on ollut käytössä 1.8.2022 alkaen. Sekä entisellä että uudella hankerahalla on järjestetty yhteensä noin 20 erilaista kerhoa perusopetusikäiselle lapselle ja nuorelle lukuvuosina 2021-2022 ja 2022-2023.

Lukion hyvinvointihankkeessa järjestettiin toimia, jolla tuetaan lukiolaisten hyvinvointia. Hankkeessa on mm. järjestetty ulkoilu- ja liikuntatapahtumia, järjestetty nuorille opetusta henkilökohtaiseen hyvinvointiin ja arjenhallintaan liittyen toimintaterapeutin toimesta sekä tarjottu lukiolaisille mahdollisuutta hyödyntää hyyppytunneilla uimahallin palveluita veloitusetta. Lisäksi opiskelijoiden toiveesta heille tarjotaan koululla aamupala.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.2022
1.	Hillatien koulun arjen sujuvuus	Arjen toimintojen kehittäminen uudessa koulu yhteisössä.	Toteutunut kehittämistyö. Oppilaskunta mukana kehittämistyössä.	Toteutunut. Uuden koulun kouluarkeen liittyvä muutos- ja kehittämistyö oli vilkasta läpi vuoden. Toteutunut. Oppilas- ja opiskelijakuntien rooli on ollut aktiivinen vuonna 2022. Heiltä on kuunneltu koulu yhteisön arkeen liittyvien asioiden suunnittelussa.
2.	Toiminnan kehittäminen hankkeiden avulla.	Hankehakuja aktiivinen toteuttaminen.	Toteutetut hankehaut.	Hakemuksia tehtiin neljä, joista yksi tehtiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Lisäksi

		<p>Aktiivinen hanketoiminta läpi vuoden.</p> <p>Hanketoiminnan juurruttaminen osaksi jokapäiväistä toimintaa.</p>	<p>Toimivien hankkeiden määrä.</p>	<p>osallistuimme Lapin lukioiden yhteiseen hankehakuun. Lapin lukioiden hanke toteutui, samoin varhaiskasvatuksen kanssa järjestetty hanke. Omista hakemuksista hyväksyttiin kaksi.</p> <p>Omia hankkeita on käynnissä kaksi. Lisäksi lapin lukioiden yhteishanke.</p> <p>Toteutunut. Hankkeille valitaan vastuuhenkilöt, joiden työmäärässä hanketyö on huomioitu.</p>
3.	<p>Kemijärven lukion toiminnan kehittäminen.</p>	<p>Pedagoginen kehittäminen.</p> <p>Oppimisen tuen kehittäminen.</p> <p>Oppilas- ja opiskeluhuollon kehittäminen.</p> <p>Opiskelijakunta mukana kehittämistyössä.</p>	<p>Toteutunut kehittämistyö.</p>	<p>Toteutunut osittain. Työstetty mm. vuoden 2023 puolella toteutuvaa erilaisen opiskelun jaksoa. Aineiden välinen yhteistyö lisääntynyt.</p> <p>Toteutunut. Oppimisen tukea kehitetty mm. oppimissuunnitelmapohja rakentamalla ja siihen kouluttautumalla. Osallistuttu koulutukseen aiheesta.</p> <p>Ei toteutunut.</p> <p>Opiskelijakunta aktiivisesti mukana kouluarjessa. Heidän ideoitaan otetaan huomioon kouluarjen suunnittelussa. Esimerkiksi aamupala järjestettiin opiskelijakunnan ajatuksesta. Koulun hyvinvointiryhmässä ja henkilöstökokouksessa on opiskelijaedustus.</p>

4. Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelmassa tapahtui isoja muutoksia talouden sopeuttamisohjelman myötä. Ne suunnitelmat on toteutettu ja vuonna 2022 henkilöstösuunnitelmassa ei ole tiedossa muutoksia.

Toteutuma 31.12.2022:

Henkilöstösuunnitelma on kouluverkko uudistuksen myötä vakiintunut nykyiselle tasolle. Irtisanoutuneen vakinaisen henkilöstön tilalle palkattiin uusia työntekijöitä. Valmistavan opetuksen tarpeisiin jouduttiin palkkaamaan vuoden 2022 aikana uutta määräraikaista henkilökuntaa.

Pätevien opettajien rekrytointi on ollut haasteellista erityisesti erityisopettajien kohdalla. Pätevien koulunkäynninohjaajien rekrytointi on myös ollut haastavaa.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Talouden sopeuttamisohjelma on vastuualueella toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Toteutuma 31.12.2022:

Talouden sopeuttamisohjelman toimet on toteutettu vastuualueella suunnitellussa laajuudessaan.

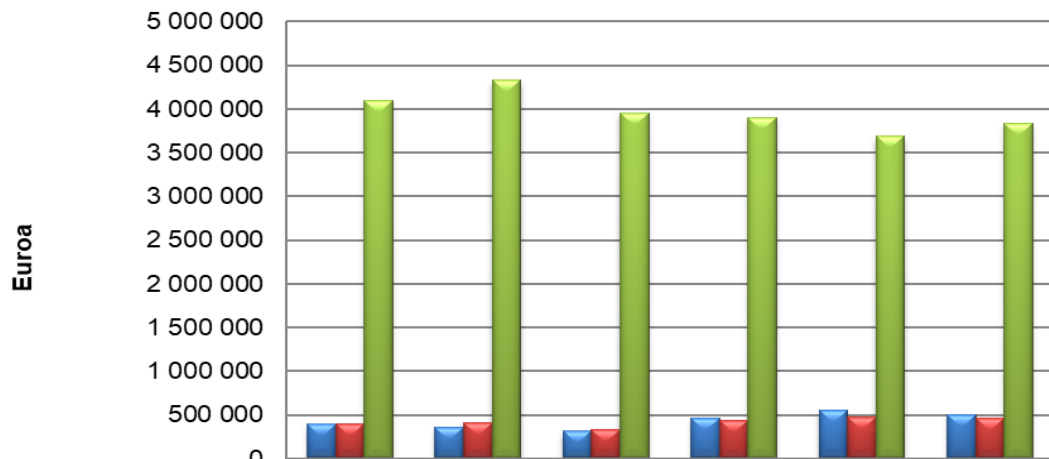
6. Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintamenot	-6 741 909	-6 678 960	-5 867 000	-6 198 745	-331 745	5,7
Toimintatulot	174 947	263 076	133 000	558 099	425 099	319,6
Toimintakate	-6 566 962	-6 415 884	-5 734 000	-5 640 646	93 354	-1,6

1.1.2021 esiopetus on siirtynyt varhaiskasvatuspalveluihin.

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022*
Vakin.virat ja toimet 31.12.	65	62	59	60
Henkilöstömenot €	-4 122 304	-3 903 311	-3 689 850	-3 840 048
Muutos %	-5,9	-5,3	-5,5	-1,6
Palvelujen ostot €	-1 001 644	-1 316 407	-1 283 400	-1 362 486
Muutos %	15,8	31,4	-2,5	3,5
Toimintakate €/asukas	-913	-903	-819	-806

*vrt. TP 2021

Henkilöstö-, kuljetus- ja ruokahuoltopalveluiden menot

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
■ Kuljetuspalvelut	390 932	361 174	313 104	463 083	551 000	507 463
■ Sisäiset ruokahuoltopalvelut	400 446	413 062	333 851	439 971	481 620	465 512
■ Henkilöstömenot	4 096 927	4 327 234	3 953 540	3 903 311	3 689 850	3 840 048

TILINPÄÄTÖS 2022

VASTUUALUE: KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut tarjoavat seutukuntansa asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille monipuoliset kirjasto- kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Edistämme kaupunkilaisten ja matkailijoiden hyvinvointia tukemalla demokratian ja osallistamisen mahdollisuuksia.

Kemijärven kansalaisopisto järjestää monipuolista vapaan sivistystyön kurssitoimintaa Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueella sekä kuvataiteen perusopetusta Kemijärvellä. Kemijärven kaupungin voi ostaa kansalaisopistolta työntekijöille sisäistä koulutusta. Osaamisperusteisuus mahdollistaa kurssien hyväksiluvun opinnoissa tai työelämässä.

Kirjastopalveluja on saatavissa pääkirjastossa ja verkossa. Omatoimikirjasto mahdollistaa tilojen käytön myös asiakaspalveluaikojen ulkopuolella. Teemamme: *Onneksi on kirjasto!*

Koillis-Lapin musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa Kemijärvellä, Pelkosenniemellä, Sallassa ja Savukoskella. Musiikkiopisto mahdollistaa kelpoisuuden alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin, ja opinnot voi lukea hyväksi seutukunnan toisen asteen oppilaitoksissa.

Kulttuuripalvelut tuottaa monipuolisia palveluja kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä tukee kulttuuriryötä tekeviä yhdistyksiä. Kulttuuripalveluiden vastuulla ovat myös kaupungin taide-esineiden luettelointi ja valvonta.

Liikuntapalvelujen tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle ja tarjota liikuntapalveluja. Toimipisteitä ovat uimahalli ja liikuntahalli.

Nuorisopalvelut vastaa Kemijärven nuorisolle suunnattujen nuorisotyöpalvelujen järjestämisestä, koordinoinnista ja kehittämisestä. Ennaltaehkäisevä työote on mukana kaikessa nuorisopalvelun tuottamissa palveluissa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Kansalaisopisto: Opetushallituksen rahoittamia kehittämishankkeita

KAIRAN OPPIJAT - vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämishanke 2020 (Omarahoitusosuus 15%)

Hankkeen tavoitteena on parantaa opettajien pedagogista kehittymistä ja mentorointia, testata uusia opetusmenetelmiä ja menetelmien käyttöönottoa sekä arviointia laadukkaan opetuksen varmistamiseksi.

Tavoitteena on myös henkilöstön ammatillinen verkostoituminen siten että verkostoitujat tarjoavat toisilleen apua ja hyötyvät niistä myös itse.

Hanketta koordinoi Tornion kansalaisopisto ja siinä ovat mukana Kemijärven kansalaisopisto, Rovaniemen kansalaisopisto, Revontuli-opisto ja Lapin Opistopiiri. Hanke päättyy 30.6.2022.

VIRKKUSET – VAPAAN SIVISTYSTYÖN OPINTOSETELIAVUSTUS TYÖLLISTYMISS- JA TYÖMAHDOLLISUUKSIEN VAHVISTAMISEEN 2020

Hankkeen tavoitteena on järjestää alueen työttömille ja työttömyysuhan alla oleville koulutusta, joiden avulla ko. kohderyhmän on mahdollisuus päivittää työelämässä tarvittavia perustietoja ja –taitoja, motivoida aktiiviseen kansalaisuuteen ja oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen.

Hanketta koordinoi Tornion kansalaisopisto ja siinä ovat mukana Kemijärven kansalaisopisto, Meän Opisto ja Posion kansalaisopisto.

ONNO - OSAAMINEN NÄKYVÄKSI. NÄKYMÄTÖN OSAAMISEKSI. Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutus 2021.

Hankkeen tavoitteena on perehdyttää opettajat osaamisperusteisuusajatteluun sekä hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Kansalaisopistossa saavutettua osaamista voidaan tulevaisuudessa hyödyntää osana tutkintoon johtavaa koulutusta.

Hanketta koordinoi Tornion kansalaisopisto ja siinä ovat mukana Lapin opistopiiri, Meri-Pohjolan opistopiiri, Järvi-Saimaan kansalaisopisto ja Sipoon opisto.

LOISTO! – STRATEGIATYÖN YTIMESSÄ. Vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämishanke 2021

(Omarahoitusosuus 15%) Opistojen strategioiden ja toimintaa suuntaavien asiakirjojen ajantasaistamiseen

suunnattu hanke. Opistojen tavoitteena on tehdä nykyistä selkeämpiä suunnitelmia sekä konkreettisia ja mittavia tavoitteita, jotka ovat helposti ymmärrettävissä ja toteutettavissa. Hankkeen tavoitteena on sitouttaa myös koko henkilöstö strategiatyöhön.

Hanketta koordinoi Tornion kansalaisopisto ja siinä ovat mukana Kemijärven kansalaisopisto, Meän Opisto ja Rovaniemen kansalaisopisto. Hanke päättyy 31.12.2022.

Musiikkiopisto: Alueellisen harmonikkaorkesterin perustamishanke sai jatkoaikaa kesään 2022 saakka. (OPH 7399 €). Omavastuu 1850 €. Kaikki säveltämään! –hanke (OPH 8935 €) aloitti syksyllä 2021. Omavastuu 1851 €. Hanke päättyy joulukuussa 2022.

Nuorisopalvelut: Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta (4 600 €, josta 2 600 € vuodelle 2022) loma-ajan leireille.

Toteutuma 31.12.2022

Kansalaisopisto: KAIRAN OPPIJAT - vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämishankkeen avulla mahdollistettiin opettajien verkostoituminen ja pedagogisten taitojen kehittyminen. Kemijärven osalta mentoroiitiin musiikinopetusta. Verkostoitumisen yhteydessä päästiin testaamaan uusia opetusmenetelmiä ja menetelmien käyttöönottoa sekä arviointia. Hankkeen avulla toteutettiin henkilöstön ammatillinen verkostoituminen siten että verkostoitujat tarjosivat toisilleen apua ja hyötyvät niistä myös itse.

VIRKKUSET – VAPAAAN SIVISTYSTYÖN OPINTOSETELIAVUSTUS TYÖLLISTYMIS- JA TYÖMAHDOLLISUUKSIEN VAHVISTAMISEEN 2020

Hankkeen tavoitteena oli järjestää alueen työttömille ja työttömyysuhan alla oleville koulutusta, joiden avulla ko. kohderyhmän on mahdollisuus päivittää työelämässä tarvittavia perustietoja ja –taitoja, motivoida aktiiviseen kansalaisuuteen ja oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen. Hankkeen toteutumista vaikeutti Korona ja työllisyyskokeilun viivästyminen.

ONNO - OSAAMINEN NÄKYVÄKSI. NÄKYMÄTÖN OSAAMISEKSI. Hankkeen tavoitteena oli perehdyttää opettajat osaamisperusteisuusajatteluun sekä hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Hankkeen aikana järjestettiin osaamisperusteisuuteen liittyviä pedagogisia kahviloita ja useita koulutustilaisuuksia yhteistyöopistojen henkilökunnalle. Henkilökunnan tietoisuutta kansalaisopistossa saavutetun osaamisen hyödyntämisestä tulevaisuudessa osana tutkintoon johtavaa koulutusta.

LOISTO! – STRATEGIATYÖN YTIMESSÄ. Vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämishankkeessa Kemijärven kansalaisopisto toteutti Kestävän Kehityksen strategiaoppaan. Hankkeen aikana perehdyimme ja uudistimme mm. oman CAF-laatu- ja kehittämiskäsikirjan yhteistyössä kokovakituisen henkilökunnan kanssa.

Opintoseteliavustusta käytettiin 4 500 €. Avustusta jaettiin 10 €:n alennuksena ja sen sai vain kerran asiakasta kohden.

Kirjasto: Lukeminen hyväksi tavaksi -hanke (7000 €) aloitettu 1.4.2022.

Musiikkiopisto: Opetushallituksen rahoittamat hankkeet: ALUEELLINEN HARMONIKKAORKESTERI perustettiin yhteistyössä Kuusamon ja Lapin Musiikki- ja tanssiopiston kanssa. Hanke päättyi konsertteihin Kuusamossa, Kemijärvellä ja Rovaniemellä toukokuussa 2022. KAIKKI SÄVELTÄMÄÄN hankkeessa säveltäjät Sanna Ahvenjärvi ja Tapio Lappalainen kouluttivat opettajia ja oppilaita säveltämisen pedagogisten taitojen kehittämisessä järjestivät sävellyspajoja oppilaille. Hanke huipentui konserttiin 12.11.2022, jossa oppilaiden hankkeen aikana valmistuneet sävellykset esitettiin. Opetushallitus myönsi hankkeelle BAROKIN HELMIÄ 14 557€. Hankerahalla on tilattu kevytrakenteinen cembalo. Hanke mahdollistaa oppilaille tasokasta barokkituntemusta ja yhteissoittoa yhtyeissä ja orkesterissa. Taiteen edistämiskeskus (Taike) myönsi erityisavustuksen harvaan asuttujen alueiden kulttuuritoimintaan Sallan toimipisteeseen (20 000€). Sallaan ostettiin uusi flyngeli joulukuussa 2022 ja järjestetään pianotapahtumia ja konsertteja vuoden 2023 aikana.

Nuorisopalvelut: Loma-ajan toimintaa toteutettiin pääsääntöisesti päiväleireinä. Kesälomaleiritoiminta toteutettiin poikkeuksellisesti elokuussa, ennen koulujen alkua.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.2022
1.	Hyvinvoiva kuntalainen	Palvelujen saavutettavuus ja laajuus: jokaiselle jotain. Hyvinvointikoordinaattorin toimi.	Valmis julkinen Hyvinvointikertomus ja -raportti.	Toteutunut
2.	Osallisuuden ja demokratian lisääminen	Erilaisten tapahtumien järjestäminen. Nuorisoneuvoston toiminnan tukeminen.	Osallistujamäärät. Kokousten määrät.	Osallistujien määrän laskeminen haasteellista puuttuvien laskurien vuoksi. Kirjastossa tapahtumiin osallistujia 2876. Nuorisovaltuusto kokoontui n 1/kk. Musiikkiopisto

				esiintymistapahtumat 39 kpl
3.	Vastuualueen sisäisen yhteistyön lisääminen	Vastuualueen yhdessä järjestämiä tapahtumia vähintään 6 vuodessa	Yhteisten tapahtumien määrä	Pyörämiitti, Heijastinpäivä, Kirjastokortilla uimaan, Atomi-orkesteri, Joulukortteja ikäihmisille, Liikunta/nuorisosalibandykilpailu

4. Henkilöstösuunnitelma

Kansalaisopisto: Eläköityvän opettajan tilalle haetaan täyttölupa. Hyvinvointikoordinaattorin toimi perustetaan 2022. Toimeen liitetään sekä linkkihenkilökoordinaattorin ja järjestöyhteyshenkilön tehtävät että hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien kurssien ohjaaminen. Perustetaan vastuualuesihteerin/kansalaisopiston kouluttajan toimi.

Kirjasto: 2022 eläköityvän tilalle haetaan täyttölupa. Henkilöstömäärässä ei muutoksia. Jouluna 2022 valmistuva oppisopimusopiskelija siirtyy toistaiseksi voimassa olemaan työsuhteeseen.

Kulttuuri: syksyllä 2022 vapautuu vahtimestarin toimi. Haetaan täyttölupaa välttämättömään toimeen; nimekettä tullaan laajentamaan vahtimestarin töistä.

Liikunta: Uimahallin toiminta on haavoittuvaa henkilökuntatilanteen vuoksi. Päteviä sijaisia ei ole.

Musiikkiopisto: muutoksia ei tiedossa.

Toteutuma 31.12.2022

Kansalaisopisto: Eläköityneen opettajan virkaan siirtyi määräaikaiseksi suunnittelijaopettaja ja suunnittelijaopettajan tehtävä täytettiin määräaikaisella sijaisella. Vakinaistettiin hanketyöntekijä-kouluttaja, joka koordinoi linkkihenkilöitä.

Kirjasto: Kaksi täyttölupaa saatu ja toimet täytetty. Henkilöstömäärä 6 henkilöä

Kulttuuri: Lokakuussa palkattiin kulttuurituottaja.

Liikunta: Vakituinen liikunnanohjaaja jäi palkattomalle vapaalle ja hänelle palkattiin sijainen. Syyskuun alussa palkattiin määräaikainen vapaa-ajanohjaaja toteuttamaan koulun liikunnallisia harrastuskerhoja, sekä sijaistamaan uimahallin henkilökuntaa. Uimahallin kahviossa aloitti osa-aikaisena kolmas kahvionhoitaja.

Musiikkiopisto: Viulun- ja pianonsoiton opettaja erosivat viroistansa kesällä 2022 ja paikat täytettiin määräaikaisesti lukuvuodeksi 2022-2023. Virat täytetään 1.8.2023 alkaen

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Toteutuma 31.12.2022

Vastuualue on saavuttanut kaikki talouden sopeuttamisohjelman asettamat tavoitteet jo 2021.

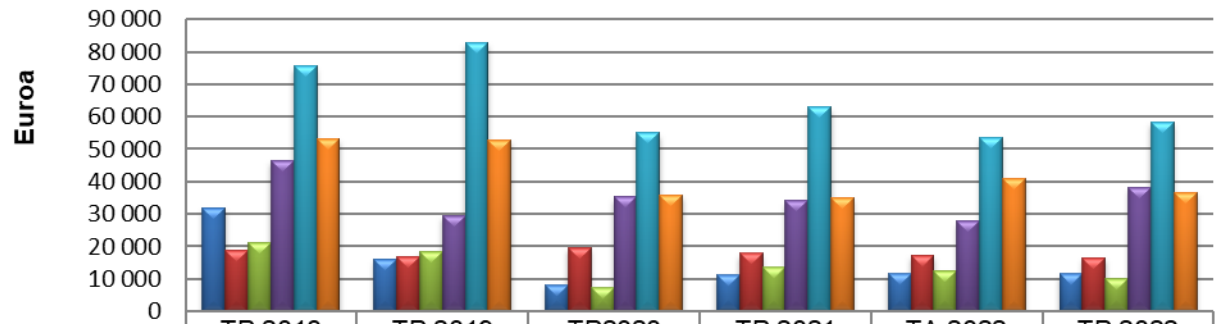
Maksuja on nostettu ja henkilökuntaa vähennetty.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintamenot	-3 639 634	-3 855 691	-3 887 750	-4 062 128	-174 378	4,5
Toimintatulot	593 083	626 073	662 750	676 867	14 117	2,1
Toimintakate	-3 046 551	-3 229 618	-3 225 000	-3 385 261	-160 261	5,0

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022*
Vakin.virat ja toimet 31.12.	31	32	32	31
Henkilöstömenot €	-1 544 876	-1 645 532	-1 636 240	-1 742 308
Muutos %	-5,7	6,5	-0,6	5,9
Palvelujen ostot €	-161 493	-174 658	-163 970	-171 437
Muutos %	-30,1	8,2	-6,1	-1,8
Toimintakate, €/asukas	-423	-454	-461	-484

*vrt. TP 2021

Palvelujen ostot

	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
■ Kulttuurityö	31 900	16 163	8 236	11 226	11 800	11 498
■ Kirjasto	18 959	16 943	19 676	17 824	17 300	16 526
■ Nuorisotoimi	21 262	18 556	7 463	13 576	12 600	10 162
■ Liikuntatoimi	46 577	29 490	35 188	34 041	27 730	38 245
■ Kansalaisopisto	75 569	82 827	55 001	62 982	53 570	58 367
■ Musiikkiopisto	53 322	52 923	35 930	35 011	40 970	36 639

TILINPÄÄTÖS 2022

VASTUUALUE: PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Perhe- ja sosiaalipalvelut vastuualueelle kuuluvat työikäisten ja lapsiperheiden sosiaalityö, perheneuvola sekä päihde- ja mielenterveystyö.

Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Perheneuvolassa annetaan kasvatus- ja perheneuvontaan lapsen hyvinvoinnin, yksilöllisen kasvun ja myönteisen kehityksen edistämiseksi, vanhemmuuden tukemiseksi sekä lapsiperheiden suoriutumisen ja omien voimavarojen vahvistamiseksi sekä sosiaaliin taitoihin liittyvää arviointia, ohjausta, asiantuntijaneuvontaa sekä muuta tukea. Kasvatusta ja perheneuvontaa toteutetaan monialaisesti sosiaalityön, psykologian ja lääketieteen sekä tarpeen mukaan muiden asiantuntijoiden kanssa.

Työikäisten sosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella sekä sosiaalisella luotolla. Sosiaalipäivystys järjestetään ympärivuorokautisesti vastaamaan kiireelliseen ja välttämättömään sosiaalipalvelujen tarpeeseen kaikenikäisille.

Päihde- ja mielenterveystyö on suunnattu mt- ja päihdeongelmallisille, heidän omaisilleen ja läheisilleen. Päihdetyöllä tuetaan päihteettömyyttä, vähennetään päihteenkäytön riskitekijöitä ja vahvistetaan henkilön voimavaroja sekä heidän hyvinvointiansa. Päihdetyön muotoja ovat arjen ohjaus ja neuvonta sekä sosiaalihuollon erityispalvelut. Lisäksi muut päihteettömyyttä tukevat ryhmä- ja kuntouttavat toimintamallit tai ongelmakäytön vuoksi tarvittavat palvelut.

Mielenterveystyön tavoitteena on vahvistaa mielenterveyttä suojaavia tekijöitä sekä poistaa ja vähentää vaarantavia tekijöitä. Mielenterveystyön muotoja ovat myös arjen ohjaus ja neuvonta sekä yksilön ja perheen tarpeen mukainen psykososiaalinen tuki tai yksilön ja yhteisön psykososiaalisen tuen yhteensovittaminen äkillisissä ja järkyttävissä kriisitilanteissa sekä lisäksi muut yksilön mielenterveyttä tukevat sosiaalipalvelut.

Asiakkaille pyritään luomaan aukoton, osaava ja yksilöllinen sekä osallisuutta lisäävä ja tukeva palvelu. Palvelun- ja hoidon avainsanoja ovat oikea-aikaisuus ja tarpeenmukaisuus.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Osallistutaan Tulevaisuuden sote-keskus-hankkeeseen ja jatketaan perhekeskustoimintamallin kehittämistä. Perhekeskus on lähipalvelujen kokonaisuus, joka sisältää lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia ja terveyttä sekä kasvua ja kehitystä edistävät sekä varhaisen tuen ja hoidon palvelut.

Tehdään tiivistä yhteistyötä Työllisyyden kuntakokeilun ja Työkykyohjelmaan liittyvän Työkyky käyttöön-hankkeen kanssa.

Toteutuma 31.12.2022

Perhekeskustoimintamallin kehittämiseksi palkattiin Tulevaisuuden Sotokeskus-hankkeen rahoituksella määräaikainen perhekeskuskoordinaattori aj.15.8.2022-14.8.2023. Perhekeskustoimintamalliin liittyen on järjestetty eri toimijoiden yhteisiä työpajoja.

Työllisyyden kuntakokeilun kanssa yhteistyötä on tehty resurssien puitteissa. Työikäisten sosiaalityöntekijän virka oli avoimena vuoden aikana seitsemän kuukautta ja myös sairaanhoitajan sekä lääkärin palveluissa oli vajausta. Työkyky käyttöön -hanke päättyi Kemijärven osalta kesäkuussa 2023.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.2022
1.	Valmistautuminen tulevaan hyvinvointialueeseen 1.1.2023	Osallistuminen kehittämishankkeisiin ja työryhmiin	Hankkeiden lkm Käytetty työaika	Kaksi 100h, sosiaalipalvelujohtaja siirtynyt 1.10.2022 alkaen osa-aikaisesti hyvinvointialueelle valmistelutehtäviin
2.	Lapsi- ja perhepalveluiden kehittäminen	Jatketaan perhekeskus-toimintamallin kehittämistä yhteistyössä Tulevaisuuden Sote-keskus-hankkeen kanssa Sähköisten palveluiden lisääminen	Toteutuminen Käytössä olevat sähköiset palvelut	Toteutunut. Perhekeskuskoordinaattori palkattu 15.8.2022 alkaen. Virtu.fi Pyydä apua-nappi
3.	Palveluiden saatavuus ja oikea-aikaisuus	Riittävä henkilöstö Tarkoituksenmukainen työnjako eri ammattiryhmien kesken Matalan kynnyksen palvelut	Virkojen ja toimien täyttöaste Toteutuminen Käytössä olevat palvelut	Yksi vakituinen toimi täyttämättä. Hakuprosessia ei ehditty käynnistää joulukuussa. Toteutunut Mettiksellä erilaisia ryhmätoimintoja

4. Henkilöstösuunnitelma

Perustetaan uusi sosiaalityöntekijän virka 1.1.2022 alkaen työikäisten palveluihin. Tällä vastataan sosiaalityöntekijöiden osa-aikaisuuksista ja tehtävänkuvien muutoksista aiheutuneisiin resurssivajeisiin. Muuttuneen henkilöstömitoituksen vuoksi Karpaloon haetaan täyttölupaa vakituiselle lähihoitajalle ja hoiva-avustajalle 1.1.2021 alkaen. Avoimeksi tulevat virat ja toimet täytetään.

Toteutuma 31.12.2022

Sosiaalityöntekijän virka työikäisten palveluihin perustettu 1.1.2022 alkaen. Virka oli täytettynä 1.3.2022-30.4.2022. Useiden hakurytysten jälkeen virka saatiin uudelleen täytettyä 1.12.2022 alkaen.

Karpalon vakituinen lähihoitajan ja hoiva-avustajan tehtävä saatiin täytettyä alkuvuodesta 2022. Työnjakoa sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden välillä on kehitetty. Mettikseltä vapautunut sairaanhoitajan tehtävä muutettiin sosiaaliohjaajan tehtäväksi. Karpalon osastonhoitajan virka muutettiin vastaavan ohjaajan viraksi. Sisäisen siirron myötä avoimeksi jäänyt perheohjaajan tehtävä täytettiin vakituisesti 15.11.2022 alkaen.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Perhepalveluiden ja aikuisten psykososiaalisten palveluiden vastuualueet yhdistettiin 1.1.2021 perhe- ja sosiaalipalveluiden vastuualueeksi. Vastuualueiden yhdistymisen myötä päällekkäinen työ on vähentynyt, ja tämän myötä tullut henkilöstökuluissa säästöjä. Yhteisten toimintamallien ja -tapojen työstämistä jatketaan vuonna 2022. Tilojen käyttöä tehostetaan vuokrasäästöjen saamiseksi.

Toteutuma 31.12.2022

Tehty tilamuutoksia. Mielenterveys- ja päihdepalvelut keskitetty Lapponian D-siiven alakertaan. Perheiden kanssa työskentelevät keskitetty Lapponian D-siiven yläkertaan. D-siiven yläkerrassa kaikki työhuoneet olivat joulukuussa

käytössä. Puheterapeutin vastaanotto siirretty neuvolan tiloihin. Koko vastualueen henkilöstö hyödyntää yläkerrassa olevia yhteisiä tiloja aiempaa enemmän.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintamenot	-4 837 348	-5 068 996	-4 359 900	-4 706 202	-346 302	7,9
Toimintatulot	375 583	384 042	306 500	416 386	109 886	35,9
Toimintakate	-4 461 765	-4 684 954	-4 053 400	-4 289 816	-236 416	5,8

Taulukkoon on yhdistelty TP 2020 osalta perhepalveluiden ja aikuisten psykososiaalisten palvelujen vastualueiden toimintaluvut vertailtavuuden vuoksi. Vuoden 2021 alusta vastualueet yhdistettiin yhdeksi vastualueeksi. Vuoden 2022 alusta työllisyyden hoito on siirtynyt hallinto- ja tukipalveluihin tulevan sote-uudistuksen ja työllisyyspalvelumuutoksen vuoksi. Työllisyydenhoidosta perhe- ja sosiaalipalveluiden talousarvioon ovat jääneet tulevalle hyvinvointialueelle siirtyvät palvelut (kuntouttava työtoiminta, sosiaalityöntekijä, sairaanhoitaja sekä muut sote:n asiantuntijapalvelut).

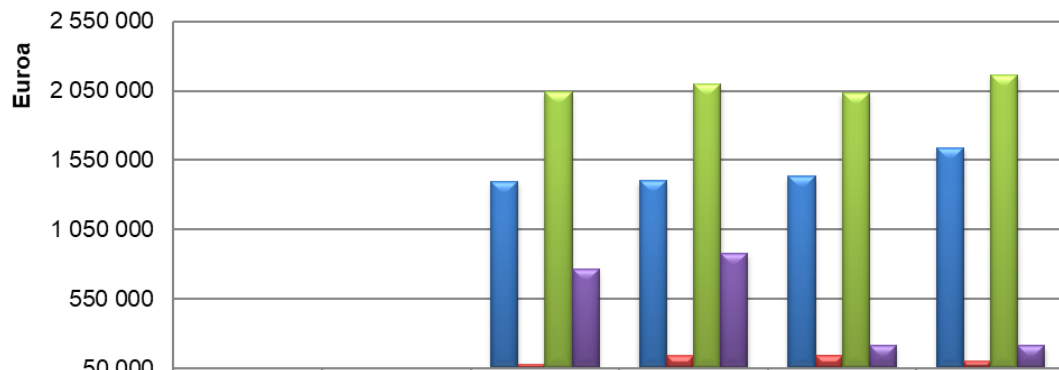
Taulukossa eriteltynä toiminnoittain työllisyydenhoidon sote-ostopalvelut, perhe- ja aikuissosiaalityö sekä päihde ja mielenterveyspalvelut.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Työllisyydenhoito						
Toimintamenot	-1 090 291	-1 252 259	-197 500	-156 863	40 637	-20,6
Toimintatulot	114 086	110 752	24 000	22 955	-1 045	-4,4
Toimintakate	-976 205	-1 141 507	-173 500	-133 908	39 592	-22,8
Perhe ja aikuissosiaalityö						
Toimintamenot	-1 847 726	-1 812 682	-1 919 480	-2 053 092	-133 612	7,0
Toimintatulot	154 219	62 372	84 500	119 087	34 587	40,9
Toimintakate	-1 693 507	-1 750 309	-1 834 980	-1 934 005	-99 025	5,4
Päihde- ja mielenterveys						
Toimintamenot	-1 899 331	-2 004 056	-2 242 920	-2 496 247	-253 327	11,3
Toimintatulot	107 278	210 918	198 000	274 344	76 344	38,6
Toimintakate	-1 792 053	-1 793 138	-2 044 920	-2 221 903	-176 983	8,7
Perhe- ja sosiaalipalvelut yhteensä						
Toimintamenot	-4 837 348	-4 962 290	-4 359 900	-4 706 202	-346 302	7,9
Toimintatulot	375 582	372 150	306 500	416 386	109 886	35,9
Toimintakate	-4 461 765	-4 590 140	-4 053 400	-4 289 816	-236 416	5,8

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022 + muutos	TP 2022*
Vakin.virat ja toimet 31.12.	33	35	35	36
Henkilöstömenot €	-2 038 406	-2 096 130	-2 034 170	-2 166 284
Muutos %	-5,0	2,8	-2,9	3,3
Palvelujen ostot €	-1 476 019	-1 541 448	-1 578 040	-1 743 090
Muutos %	-16,7	4,4	2,4	13,1
Toimintakate €/asukas	-628	-659	-565	-613

*vrt. TP 2021

Asiakas- ja muiden palvelujen ostot, henkilöstömenot, avustukset

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	1 396 554	1 401 413	1 434 500	1 640 291
Muiden palvelujen ostot	0		79 464	140 035	143 540	102 799
Henkilöstömenot	0	0	2 038 406	2 096 130	2 034 170	2 166 284
Avustukset	0	0	765 010	881 434	215 500	214 142

TILINPÄÄTÖS 2022

VASTUUALUE: SAIRAUKSIEN EHKÄISY- JA HOITOPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti, kilpailukykyisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastuualueiden ja erikoissairaanhoidon sekä yksityisten sosiaalihuollon palveluntuottajien kanssa. Terveystuotteen palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat kiireellinen ja kiireetön hoito, neuvolatoiminta, vuodeosasto, kotisairaala, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehoito, ensihoito, suun terveydenhuolto, erikoissairaanhoidon ja eläinlääkintähoito.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Valmistaudutaan tulevaan maakunnalliseen Sote-uudistukseen osallistumalla tällä hetkellä tiedossa oleviin hankkeeseen: Tulevaisuuden Sote-hanke. Todennäköisesti tulee myös uusia Soteen valmistavia hankkeita ja niihin osallistutaan myös tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkoituksena on hyödyntää toiminnassamme hankkeista saatava tieto ja kehittämiskohteet ja samalla kerätä tarvittavaa tietoa Sotea varten mm tarkentamalla tilastointia.

Avoterveydenhuollon tiimitoimintamallin toiminnan kehittämisessä hyödynnetään Tulevaisuuden Sote-hanketta ja Savo Partnersin osaamista. Tiimimalli on otettu käyttöön 01.02.2021, mutta työn kehittäminen on kesken ja vaatii pitkän ajan, varsinkin kun koronapandemian vaatimat toimenpiteet ja henkilöstöpula ovat hidastaneet toiminnan kehittämistä. Toimintamallin kehittyessä selviää todellinen resurssitarve, joka pystyy vastaamaan kehittämisen tavoitteisiin: palveluiden saatavuuden parantaminen, asiakastyytyväisyys, henkilöstön hyvinvointi ja kustannustehokkuus sekä toiminnan vaikuttavuus.

Toteutuma 31.12.2022

Koronapandemian hoito on koko ajan priorisoitu ensisijaiseksi, varsinkin rokotustoiminta. Muuta toimintaa ja sen kehittämistä hankaloitti työntekijäpula. Kehittämistyötä tehtiin koko ajan mutta suunniteltuihin tavoitteisiin ei päästy suunnitellussa aikataulussa. Tulevaisuuden Sotehankkeessa keskityttiin tiedolla johtamisen kehittämiseen.

Hoitotyön esimiestyön vahvistaminen huhtikuussa alkoi näkyä toiminnan kehittämisessä positiivisesti. Työntekijäpulasta huolimatta esimiehet pystyivät keskittymään päivittäisen työn kehittämiseen ja seurantaan.

Talousarvio tulee ylittymään, koska vuodeosaston kuormitus on ollut suurta sen takia, että ikäihmisten palvelut eivät ole pystyneet vastaamaan palvelutarpeeseen ja syksyllä koronapotilaita hoidettiin osastolla paljon. Työvoimapulan takia jouduttiin ostamaan työvoimaa kalliilla eikä siltikään sitä saatu tarpeeksi.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.2022
1.	Valmistaudutaan tulevaan Soteen 01.01.2023	Osallistutaan Tulevaisuuden Sote-hankkeen toimintaan ja muihin mahdollisiin alkaviin hankkeisiin. Tehdään/vastataan vaadittavia selvityksiä. Toteutetaan hankkeiden tuotoksia	Toteutuminen	Osallistuttiin, hankkeet jatkuvat v 2023.
2.	Jatketaan avoterveydenhuollon kehittämistä	Kehittämistä tehdään yhdessä Tulevaisuuden Sote-	Hankkeen eteneminen ja toteutuminen. Toimintaperiaatteen toteutuminen.	Avoterveydenhuollon haaste oli työvoimapula, minkä takia esim aukioloaikaa jouduttiin

	hankkeen kanssa: ammattilaisten webinaarit, muiden kuntien vertaistuki, johdon työpajat Kehitetään työnjakoa: lääkäri, sairaanhoitaja, fysioterapeutti. Yhtenäistetään tilastointia THL:n ja maakunnan yhtenäisten koodien mukaisesti. Seurataan viikko/kuukausi tasolla toimintaa: suoritteet, jonot, tekemättömät työt, henkilöstöresurssit. Asiakastyytyväisyyden seuraaminen.	Kuukausitilasto: vastaanotto/puhelut/etävastaanotot lääkäreillä ja hoitajilla/tiimi. Viikkotilasto: tekemättä jääneet tehtävät. Roidu-raportointi.	supistamaan 1-5/22 arkisin, päivystys sulkeutui klo 16. Jouduttiin käyttämään kallista ostopalvelutyövoimaa ja silti henkilöstö oli vajaa ja osaksi tiimien toiminta jouduttiin yhdistämään, mutta kehittämistyötä pystyttiin kuitenkin tekemään, esim asiakkaiden yhteydenotto helpottui ja potilaspuheluihin pystyttiin erilaisten toimien takia vastaamaan koko ajan paremmin. Tilastot em syyn takia eivät ole luotettavia. Toimintaa seurataan viikkotasolla. Viimeisimmässä Roiduraportissa palaute oli varsin hyvää, NPS 72.
3. Riittävä henkilöstö toimivan perusterveydenhuollon ylläpitämiseksi	Henkilöstön rekrytointi. Osaamisen laajentaminen, jolla taataan avoterveydenhuollon toimivuus ja vuodeosaston paikkaluvun pysyminen 15 sairaansijassa. Henkilöstön koulutus. Yhteistyö kotisairaalan ja kotisairaanhoidon kanssa. Riittävä määrä lääkäreitä diagnostiikan ylläpitämiseksi.	Henkilöstön määrä. Sijaisten saanti. Osaston kuormitus.	Henkilöstössä jatkuva vaje. Sijaisten saatavuus huono. Osaston kuormitus yli puoli vuotta 160 %

4. Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstön osaamista on lisättävä, jotta kaupungin pienissä yksiköissä voidaan taata henkilöstön riittävyys vaadittavalle toiminnalle. Sijaisten rekrytointiin pitää panostaa myös yhteistyön osalta, esim. vuoden 2021 aikana sijaisten saatavuudessa oli suuria vaikeuksia.

Vuodeosaston sairaansijamäärä pidetään 15 sairaansijassa ja tämä vaatii ehdottomasti riittävää henkilöstöä, koska laajemmassa työvoimapulassa on hyvin todennäköistä, että vuodeosasto kuormittuu, ellei potilaita voida hoitaa kotona. Yhteistyötä vuodeosaston ja avoterveydenhuollon henkilöstön välillä kehitetään edelleen.

Avoterveydenhuollon henkilöstöä koulutetaan Tulevaisuuden Sote-hankkeen kautta ja vuonna 2022 on varattu myös hoitohenkilöstölle koulutusmäärärahoja kliinisen työn vaatimiin koulutuksiin. Vähäinen kouluttaminen on alkanut näkyä työssä.

Pysyvä henkilöstö on toiminnan kannalta kustannustehokkainta, joten työhyvinvointiin kannattaa panostaa työyksiköiden ja vastualueiden lisäksi myös kaupunkitasolla.

Toteutuma 31.12.2022

Hoitajista ja lääkäreistä oli merkittävä pula kesään-syksyyn asti, sijaisia ei saatu tarpeeksi rahallakaan, osa sijaisista jouduttiin ostamaan kalliilla korvauksella vuokratyöfirmoista. Yleisempi hoitajapula näkyi terveydenhuollossa siten, että kun yksityiset palveluasumista tuottavat toimijat eivät saaneet sijaisia, he eivät myöskään ottaneet uusia

asukkaita mikä johti siihen, että vuodeosastolla odotti jatkohoitopaikkaa 5-10 potilasta ja tästä johtuen osaston kuormitus oli n 160 % elokuuhun saakka, jolloin asukkaita alettiin jälleen sijoittaa tehostetun palvelun yksiköihin.

Työvoimapula aiheutti myös sen, että esim. suunniteltua koulutusta osaamisen lisäämiseksi ei voitu suunnitelmien mukaan toteuttaa.

Oppisopimuskoulutuksiinkin oli hankala saada opiskelijoita, mutta jonkin verran sitä pystyttiin toteuttamaan. Vuodeosastolle otettiin hoitotyön perehdytykseen myös filippiiniläisiä ja ukrainalaisia työntekijöitä.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Avoterveydenhuollon kehittäminen jatkuu ja tarvitsee vielä vuoden 2022 aikana vähän yliresursoitua henkilöstöä, mutta kehittämisprosessi etenee sopeuttamisohjelman mukaan. Näin iso muutosprosessi vaatii pitkän ajan, että päästään kaikkiin tavoitteisiin.

Vuodeosasto pidetään 15 sairaansijan akuuttiosastona. Yhteistyö kotisairaalan ja kotisairaanhoidon kanssa on tärkeässä osassa varsinkin, kun kotisairaaloimintaan panostetaan yhdistämällä vuoden 2021 lopulla se kotisairaanhoidon.

Toteutuma 31.12.2022

Avoterveydenhuollon kehittämistä jatkettiin. Kehittämistä hankaloitti työvoimapula kesään-syksyyn saakka. Loppuvuodestakin hoitajista oli pulaa ja vaihtuvuutta. Koska tiimien työmäärä ja hoitohenkilöstön jakautuminen tiimeihin oli epätasainen, osa tiimien toiminnasta yhdistettiin. Päivystysvastaanotolle piti myös resursoida enemmän hoitajia hoidon tarpeen arvioimisen takaamiseksi.

Vuodeosasto ei pysynyt potilastavoitteessa, koska ikäihmiset joutuvat odottamaan jatkohoitopaikkaa osastolla hoitajapulan takia. Tämän takia osaston kuormitus oli elokuulle saakka n 160 %. Akuutteja potilaita jouduttiin hoitamaan myös Pelkosenniemi-Savukosken vuodeosastolla, mikä tietysti lisäsi myös kustannuksia. Syys-lokakuussa osastokuormitus oli n. 120 %. Tämä johtui siitä, että tuona aikana koronatartuntoja oli paljon ja ikäihmisten yleistila laski sairastuessaan koronaan ja he joutuivat vuodeosastohoitoon. Osastolla oli keskimäärin 5-10 potilasta koronan takia hoidossa. Vakavia sairastumisia ei kuitenkaan juuri ollut. Kaikki tämä lisäsi vuodeosaston menoja suunnitellusta, mutta osaltaan säästi kuluja ikäihmisten palveluissa. Pois lukien em. syyt, akuuttisairaansijamäärä 15 olisi riittänyt.

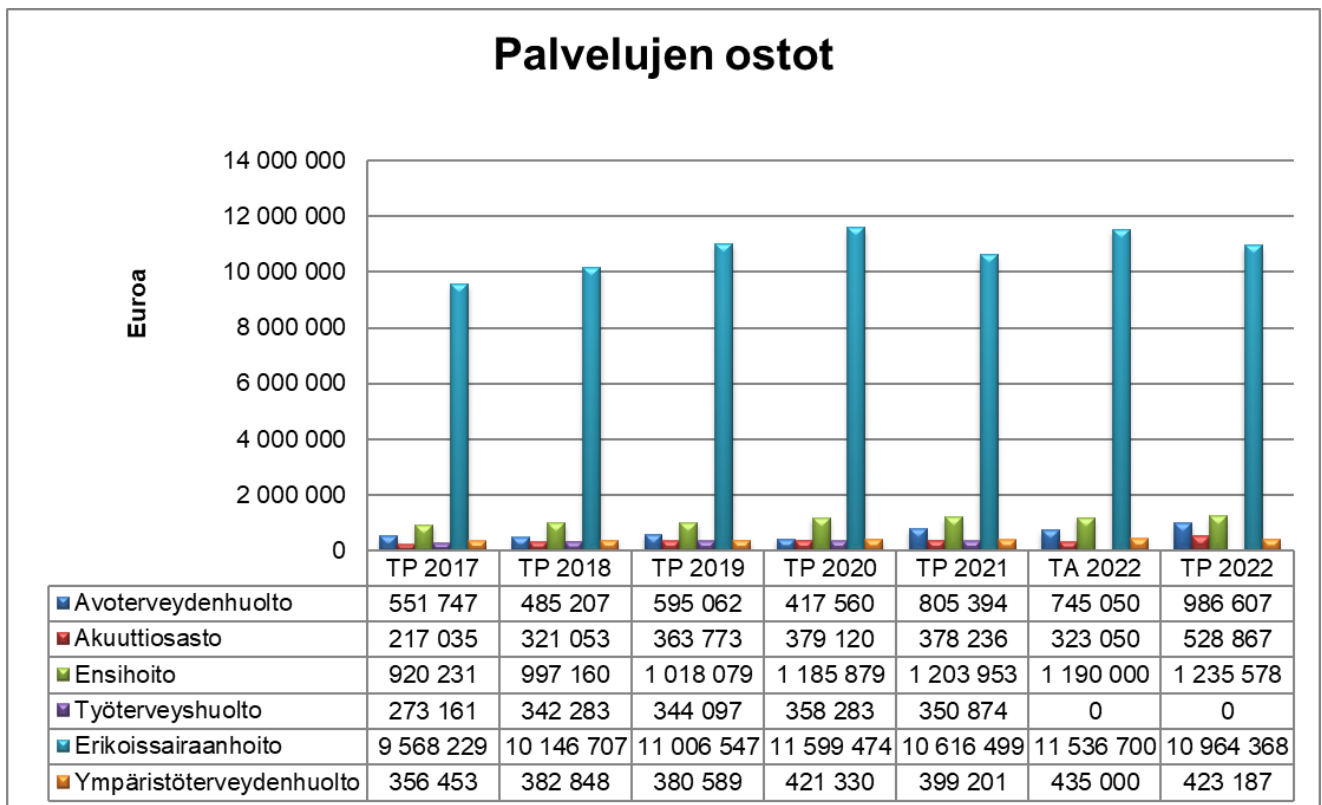
6. Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022 + muutos	TP 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintamenot	-22 987 864	-21 437 968	-22 000 600	-22 670 686	-670 086	3,0
Toimintatulot	1 886 026	2 586 661	1 321 000	2 408 520	1 087 520	82,3
Toimintakate	-21 101 838	-18 851 307	-20 679 600	-20 262 166	417 434	-2,0

*Työterveyshuolto on siirretty v. 2022 alusta hallinto- ja tukipalvelujen toimintaan.

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022 + muutos	TP 2022*
Vakin.virat ja toimet 31.12.	77	70	71	69
Henkilöstömenot €	-5 506 717	-5 047 196	-5 306 830	-5 808 173
Muutos %	-4,6	-8,3	5,1	15,1
Palvelujen ostot €	-14 836 630	-13 952 493	-14 400 600	-14 334 212
Muutos %	4,0	-6,0	3,2	2,7
Toimintakate €/asukas	-2 932	-2 652	-2 954	-2 897

- TTH:n kulut pois palvelujen ostoista v. 2022. * vrt TP 2021

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TP2020	TP 2021	TA 2022 + muutos	TP 2022
Oma toiminta				
Toimintamenot	-9 422 898	-8 867 440	-8 838 900	-10 047 503
Toimintatulot	1 756 916	2 446 317	1 321 000	2 408 470
Toimintakate/Nettomeno	-7 665 982	-6 421 123	-7 517 900	-7 639 034
ESH, Ensihoito, TTH, ymp.th= Ostopalvelut				
Toimintamenot	-13 564 966	-12 570 528	-13 161 700	-12 623 182
Toimintatulot	129 110	140 344	0	50
Toimintakate/Nettomeno	-13 435 856	-12 430 184	-13 161 700	-12 623 132
Oma toiminta ja ostopalvelut yhteensä				
Toimintamenot	-22 987 864	-21 437 968	-22 000 600	-22 670 686
Toimintatulot	1 886 026	2 586 661	1 321 000	2 408 520
Toimintakate/Nettomeno	-21 101 838	-18 851 307	-20 679 600	-20 262 166

TILINPÄÄTÖS 2022

VASTUUALUE: VAMMAISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen järjestäminen palvelutarpeen mukaisesti. Vammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohtissa.

Toiminta-ajatus tukee Kemijärven kaupunkistrategian arvoja kuntalaisten välisestä tasa-arvoisuudesta. Strategisten tavoitteiden mukaiset toimivat ja laadukkaat palvelut.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Palvelujen sopeuttaminen muuttuvaan toimintaympäristöön tarkoituksenmukaiseksi.

Koronavirusepidemian haittavaikutusten minimoiminen ja riskiryhmässä olevien asiakkaiden erityissuojelu.

Hyvinvointialueen sote-esivalmistelun painopisteiden toteuttaminen Lapin alueen kehittämishankkeissa.

Toteutuma 31.12.2022

Palvelujen sopeuttaminen on toteutunut suunnitellusti. Koronaepidemian haittavaikutuksien minimoiminen ja riskiryhmissä olevien erityissuojelu on toteutunut osittain, ja haasteena on ollut riittävän ja osaavan henkilöstön rekrytointi työvuoroihin. Hyvinvointialueen valmistelu on toteutunut suunnitellusti.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Asiakkaiden hoito ja huolenpito oikeaan aikaan oikeassa paikassa.	Huomioidaan yksilölliset tarpeet palvelujen suunnittelussa ja päätöksenteossa. Palvelujen joustaminen ja porrastus palvelutarpeiden mukaisesti.	Palvelupäätösten määrä.	vpl-päätökset ja kvl-päätökset tehty. 30.6 mennessä vpl-päätöksiä 79 ja kvl-päätöksiä 58.
2.	Valmistautuminen tulevaan hyvinvointialueeseen 1.1.2023	Osallistuminen kehittämishankkeisiin ja työryhmiin	Hankkeiden lkm. Käytetty työaika.	1 osahanke (vpl-ProConsona), työaika 1 pv/kk

4. Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstön määrä on edellisen vuoden tasolla. Vastuualueen sisällä tehdään asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti henkilöstön työnkuvien tarkennuksia ja/tai muutoksia. Osaamista laajennetaan ja varmistetaan työkierron avulla.

Tavoitteena henkilöstön pysyvyyden ja saatavuuden turvaaminen sekä työhyvinvoinnin ja työolosuhteiden kehittäminen. Ilman riittävää ja osaavaa henkilöstöä ei palvelujen toteuttaminen ja niiden kehittäminen ei onnistu. Lähihoitaja oppisopimuskoulutusta hyödynnetään ja pyritään siihen, että vähintään 4 opiskelijaa olisi jatkuvasti koulutuksessa. Avoimet toimet täytetään.

Toteutuma 31.12.2022

Toteutunut osittain. Koulutuksessa on ollut kolme opiskelijaa. Avointen toimien täyttämässä haasteita. On käytetty tehtävissä vuokratyövoimaa, koska tehtäviä ei ole saatu pysyvästi täytettyä.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Avoterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen saumattoman yhteistyön kehittäminen: erityisesti erityisosaamisen (lääkäri, psykiatri, psykologi, fysioterapia) turvaaminen, asiakassuunnitelmien tarkoituksenmukainen laatiminen ja päällekkäisten toimintojen karsiminen.

Asumispalvelupäätökset tehdään mahdollisuuksien mukaan määräaikaikaisiksi ja vammaisten asiakkaiden asumisen vahvistaminen kotihoidon turvin.

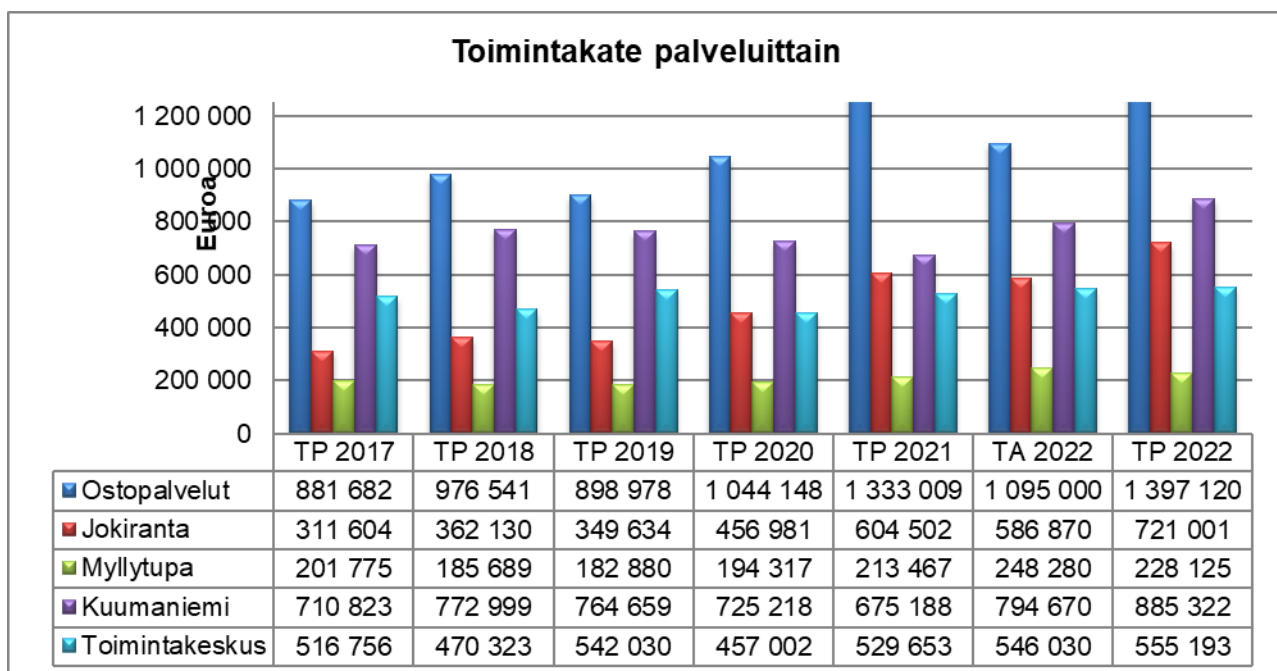
Toteutuma 31.12.2022

Erityisosaamisen turvaaminen, asiakassuunnitelmien tarkoituksenmukainen laatiminen ja asumispalvelupäätösten teko ovat toteutuneet suunnitellun mukaisesti.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintamenot	-4 399 223	-4 827 894	-4 689 300	-5 282 055	-592 755	12,6
Toimintatulot	367 173	498 882	469 500	525 467	55 967	11,9
Toimintakate	-4 032 050	-4 329 012	-4 219 800	-4 756 588	-536 788	12,7

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022 + muutos	TP 2022*
Vakin.virat ja toimet 31.12.	32	38	40	35
Henkilöstömenot €	-1 773 781	-2 077 374	-2 177 540	-1 969 963
Muutos %	5,7	17,1	4,8	-5,2
Palvelujen ostot €	-2 104 100	-2 172 898	-1 943 600	-2 685 853
Muutos %	-4,0	3,3	-10,6	23,6
Toimintakate €/asukas	-560	-609	-584	-680

*vrt. TP 2021

TILINPÄÄTÖS 2022

VASTUUALUE: IKÄIHMISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut.

lääkkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Vanhuspalvelulain toisen vaiheen uudistus on parhaillaan valmisteilla. Lakiin lisätään säännökset, joilla parannetaan kotiin annettavien palvelujen saatavuutta ja laatua, kehitetään omaishoitoa sekä edistetään kotihoidon henkilöstön riittävyyttä.

Painopisteenä on edelleen kotona asumista edistävien palveluiden ja rakenteiden vahvistaminen, jotta hakeutumista raskaisiin palveluihin (tehostettu palveluasuminen ja vuodeosastohoito) saadaan vähennettyä edelleen. Kehitetään geriatrisen potilaan hoitoketjua. Kotihoidossa painotetaan kuntoutusta, uusia teknologisia ratkaisuja ja kehitetään yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.

Osallistutaan Tulevaisuuden sotekeskushankkeeseen, jonka tavoitteena on yhtenäistää tulevan hyvinvointialueen toimintamalleja.

Kotiin annettavien palvelujen hankehaku vuosille 2022-2023 on parhaillaan käynnissä ja kartoitetaan yhteisiä tulevan hyvinvointialueen kehittämistarpeita

Toteutuma 31.12.2022

Vanhuspalvelulain uudistus toteutuu 1.1.2023 samanaikaisesti kuin siirrytään hyvinvointialueelle.

Kotona asumista tukevien palvelujen kehittäminen on jatkettu vakiinnuttamalla aloitettuja uusia toimintamalleja ja -prosesseja: palveluneuvonta- ja -ohjaus, kotihoidon arviointijaksot ja kotikuntoutus. Tehdyillä toimenpiteillä on pyritty siihen, että kotona asuminen mahdollistuisi mahdollisimman pitkään vanhuspalvelulain hengen mukaisesti. Kotihoidon resurssien riittävyyden takaamiseksi on jouduttu turvautumaan vuokratyöntekijöihin.

Teknologisia palveluita on hyödynnetty ja uutena palveluna on otettu käyttöön lääkeannostelijarobotit. Sähköistä ovenavausta on laajennettu uusille asiakkaille.

Valmistautuminen hyvinvointialueelle siirtymiseen on loppuvuotta kohti tiivistynyt ja vaatinut resursseja. Lisäksi on osallistuttu Tulevaisuuden sotehankkeisiin.

3. Toiminnalliset tavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Turvataan iäkkäiden henkilöiden toimintakykyä edistävät ja ylläpitävät palvelut oikea-aikaisesti	Palvelutarpeen arviointi RAI-arviointimenetelmää käyttäen	RAI-toimintakykyarviointi tehty uusille asiakkaille 100% ja säännöllisen kotihoidon asiakkaille sekä asumispalvelujen piirissä oleville asiakkaille min. 2x/v	Toteutunut
		Arviointijaksojen toteuttaminen ennen palvelupäätöstä uusille asiakkaille	Arviointijaksot toteutettu uusille asiakkaille 100%, pois lukien kiireelliseen palveluntarpeeseen lukeutuvat tapaukset	Toteutunut

		Toteutetaan vanhuspalvelulain uudistamisen toisen vaiheen edellyttämät toimenpiteet	Toteutuneet toimenpiteet	Vuodelle 2022 ei edellytetty toimenpiteitä
2.	Valmistaudutaan tulevaan hyvinvointialueeseen sitoutumalla ja ottamalla käyttöön hyvinvointialueelle luotuja yhteisiä toimintatapoja ja -malleja	Osallistutaan Tulevaisuuden sotekeskushankkeen hanketyöhön ja kehittämistoimenpiteisiin	Toteutuneet käyttöönotot lkm Hanketyöhön osallistumisen aste	1) Rai-arviointityökalun käytön tehostaminen Osallistuttiin: 2) Vanhustyön kehittämisverkoston 3) Perhehoitohankkeen 4) Ikäystävällinen Lapin hankekokonaisuuteen sekä - Kotona asumista tukevaan kehittämisen - Ikäntyneiden asumisen kehittämisen hankkeisiin
3.	Riittävä ja osaava henkilöstö kotihoidossa	Tehokas rekrytointi Oppisopimusopiskelijoiden haku säännöllisesti Osaamisen kartoitus Koulutussuunnitelma Työkierron avulla osaamisen laajentaminen	Vakinaiset toimet 100%:n täyttöaste Oppisopimusopiskelijoiden määrä kotihoidossa min 3 kerrallaan Osaamisen kartoitus tehty Koulutuspäivien lkm/työntekijä	Toteutunut. Oppisopimusopiskelijoi ta yht. 6 Ei ole toteutunut 1-3 pv/työntekijä

4. Henkilöstösuunnitelma

Tavoitteena myös henkilöstön pysyvyyden ja saatavuuden turvaaminen sekä työhyvinvoinnin ja työolosuhteiden kehittäminen. Ilman riittävää ja osaavaa henkilöstöä ei palvelujen toteuttaminen ja niiden kehittäminen ei onnistu. Vanhuspalvelulain uudistamisen toisessa vaiheessa kotihoidon henkilöstön riittävyyttä tullaan vahvistamaan lakisääteisesti.

Lähihoitaja oppisopimuskoulutusta hyödynnetään ja pyritään siihen, että vähintään 3 opiskelijaa olisi jatkuvasti kotihoidossa ja 1-2 opiskelijaa vuodeosastolla koulutuksessa. Avoimet toimet täytetään. Hyödynnetään rekrytoinnissa kaupunginhallituksen hyväksymää rekrytointirahaa kotihoidon lähihoitajille ja seurataan sen vaikuttavuutta. Osaamista laajennetaan ja varmistetaan työkierron avulla.

Toteutuma 31.12.2022

Vuoden alusta aloitti uudessa virassa sosiaaliohjaaja. Resurssin lisäys on parantanut ikääntyneiden kokonaisvaltaista palvelujen suunnittelua ja koordinoitua sekä tehostanut ennalta ehkäisevää toimintaa. Työntekijäpula on hankaloittanut kaikin tavoin palveluiden tuottamista. Lisäksi keväällä työntekijöiden runsaat koronatartunnat ja työtaistelutoimenpiteet (yötyö- ja vuoronvaihtokielto) aiheuttivat vaikeita lisähaasteita toteuttaa suunniteltuja palveluja.

Kotihoidon resursseja on pyritty vahvistamaan ensisijaisesti rekrytoimalla työsuhteisia hoitajia, oppisopimuskoulutuksella ja vuokratyön avulla, mutta kesälomien alkaessa vuokratyövoimaakaan ei ole ollut saatavilla riittävästi. Vuokratyön käyttö on aiheuttaneet kustannusten ylitystä kotihoidon ostopalveluissa.

Loppuvuodesta työntekijäpula on helpottanut niin, että kotihoidon kaikki avoimet toimet on saatu täytettyä, mutta ostopalvelua joudutaan vielä toteuttamaan, koska poissaoloihin ei ole työsuhteisia sijaisia saatavilla.

Oppisopimuskoulutuksessa on 3 lähihoitajaopiskelijaa ja 1 hoiva-avustaja. Lisäksi kaksi filippiiniläistä hoitajaa aloitti helmikuussa ja heillä on lähihoitajan oppisopimuskoulutus käynnissä.

Rekrytointirahan käyttöönotto on lisännyt osaltaan työhyvinvointia ja sitoutumista sekä joustavuutta henkilöstössä. Irtisanoutumisia yksi kappale muun syyn kuin eläkkeelle siirtymisen johdosta, kun vuonna 2021 niitä oli 6. Kilpailussa osaavasta työvoimasta, on rekrytointirahalla ollut merkitystä siten, että olemme saaneet jonkin verran sijaisia ja vakituisiin työsuhteisiin uusia työntekijöitä.

Työkierrossa on vuodeosastolta ollut 2,6 htv lähihoitajaa ja heidän työkiertonsa päättyi syyskuussa. Loka-joulukuussa osa työntekijöistä työskenteli osa-aikaisesti hyvinvointialueella.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Asumispalvelujen kustannukset nousevat palkkakustannusten noustessa ja vanhuspalvelulain muutoksen myötä 1.1.2022, jolloin vähimmäishenkilöstömitoitus nousee tehostetussa palveluasumisessa välittömän hoitotyön osalta 0,6 työntekijään asukasta kohti. Myös henkilöstön saatavuusongelmat aiheuttavat taloudellisia lisähaasteita. Ympäri vuorokautisen hoidon tarvetta vähennetään yksilöllisellä palvelutarpeen arvioinnilla ja ennalta ehkäiseviä palveluja tehostamalla. Keinoina varhainen puuttuminen ja palvelutarpeen arviointi. Vanhusten päivätoimintapalvelun uudelleen aloittaminen. Kotikuntoutuksen ja ennakoivan kotiutuksen juurruttaminen.

Toteutuma 31.12.2022

Yksityiset palveluntuottajat joutuivat kevään ja kesäkauden aikana supistamaan henkilöstöpulan vuoksi tehostetun palveluasumisen yksiköiden paikkoja, jotta lakisääteinen mitoitusvaade (0,6 välittömän hoitotyön osalta) toteutui. Näin ollen tehostetun palveluasumisen saatavuus heikentyi ja odotusaika palveluun pääsemiseksi kasvoi. Maximi jonotusaika on ollut vuoden 2022 aikana noin 5 kuukautta (147pv), kun syksyllä 2021 jonoa ei ollut lainkaan. Tilanteen vuoksi on jouduttu turvautumaan ostopalveluun ja kolme paikkaa on ostettu Rovaniemeltä kahdesta eri Attendon yksiköstä ja yksi paikka Sodankylästä Esperin yksiköstä. Odottajia jouduttiin sijoittamaan kesän ja kevään aikana jaksohoitoyksikkö Luhtavillaan ja vuodeosastolle, kun kotona asuminen ei enää ole ollut turvallista maksimaalisten avopalveluiden turvinkaan.

Jaksohoitoyksikköä ei ollut mahdollista hyödyntää kuntoutusta tarvitseville asiakkaille siinä määrin kuin tarvetta olisi ollut. Lisäksi vuodeosastolla on ollut odottajien vuoksi jatkuva ylipaikkatilanne. Vuodeosaston kuormitusta lisäsi myös elokuussa Luhtavillan koko kuukauden sulku työvoimapulan vuoksi.

Jaksohoitoyksikkö Luhtavilla siirtyi 1.12.2022 liikkeenluovutuksella kaupungille ja 1.1.2023 edelleen hyvinvointialueelle. Tavoitteena turvata keskeytymätön aukiolo ja palvelu ympäri vuoden.

Kesälomien jälkeen syksyllä yksiköt toimivat jälleen täydellä kapasiteetilla ja odotusaika tehostettuun palveluasumiseen lyhenyi 1-2 kk ja joulukuussa odotusaika oli jopa alle yhden kuukauden.

Näillä näkymin tehostetun palveluasumisen paikkojen vähentäminen ei ole toistaiseksi mahdollista sopeuttamissuunnitelman mukaisesti.

Vanhusten päivätoiminnan käynnistyminen palvelusetelillä aiheutti kustannusten kasvua loppuvuoden osalta, mutta palveluun oli varauduttu budjetissa. Pidemmällä aikavälillä tulee kustannussäästöä, kun päivätoiminnan avulla ainakin osalla hakeutuminen raskaimpiin palveluihin vähenee tai parhaassa tapauksessa tarvetta ei tule lainkaan.

Kotikuntoutusta pyrittiin edistämään siltä osin kuin resurssit antoivat myöten. Vuodeosastolta kotiuttamisen ennakoivaa suunnittelua tehostettiin viikottaisilla moniammatillisen työryhmän palavereilla.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintamenot	-10 470 343	-10 812 263	-11 602 600	-11 831 826	-229 226	2,0
Toimintatulot	2 304 999	2 219 902	1 863 700	2 222 412	358 712	19,2
Toimintakate	-8 165 344	-8 592 361	-9 738 900	-9 609 414	129 486	-1,3

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022+ muutos	TP 2022*
Vakin.virat ja toimet 31.12.	57	51	58	62
Henkilöstömenot €	-2 774 402	-3 054 960	-3 478 020	-3 126 833
Muutos %	-5,1	10,1	13,8	2,4
Palvelujen ostot €	-4 080 036	-6 490 391	-7 006 470	-7 410 915
Muutos %	5,9	59,1	8,0	14,2
palvelujen ostoista Palvelusetelikulut	-2 392 725	-3 579 366	-5 104 900	-4 990 765
Muutos %	-0,3	49,6	42,6	39,4
Avustukset	-2 941 040	-582 579	-545 0 00	-618 207
Muutos %	-4,7	-80,2	-6,5	6,1
Toimintakate €/asukas	-1 134	-1 209	-1 361	-1 374

Palvelusetelikulut siirtyvät v. 2021 alusta avustuksista palvelujen ostoihin (talousraportoinnin muutos)

- vrt. TP 2021

